

FUNKSJONSBEKRIVELSE FOR STOMISYKEPLEIERE I NORGE:

1. KVALIFIKASJONSKRAV

En stomisykepleier har fullført en klinisk videreutdanning i stomisykepleie som bygger på World Council of Enterostomal Therapists sine retningslinjer og er på Høgskolenivå.

2. Plass i organisasjonen

Stomisykepleier er sykepleiefaglig ansvarlig ovenfor driftsenhetens/avdelingens leder.

3. STILLINGENS FORMÅL

Stomisykepleier skal ha kunnskap om ulike sykdomstilstander og konsekvenser for følgende pasientgrupper for å kunne tilby spesialisert pleie og behandling knyttet til spesielle behov hos følgende pasientgrupper:

- pasienter som skal få eller har fått anlagt stomi
- pasienter som skal få eller har fått kontinent stomi/reservoar
- pasienter med fistelproblematikk
- pasienter med avføringsproblemer og bekkenbunnsdysfunksjoner
- pasienter med absorpsjonsproblemer
- pasienter som har sonde og dren
- pasienter som skal få eller har fått anlagt gastrostomi
- pasienter med hud- og sårproblematikk i relasjon til ovennevnte

Stomisykepleier skal bidra til at disse pasientgruppene i møte med en ny livssituasjon, ved egne eller stedfortredende ressurser kan oppnå et optimalt nivå av:

- mestring
- egenomsorg
- livskvalitet

4. FUNKSJONSOMRÅDER

Stomisykepleier skal kunne planlegge, begrunne, gjennomføre og evaluere sykepleien til tidligere nevnte grupper

Stomisykepleier skal kunne forebygge både fysiske, psykiske og sosiale komplikasjoner

Stomisykepleiers funksjoner kan grupperes innen nedenfor stående fire hovedområder:

- klinisk funksjon
- undervisning, veiledning, rådgivning og informasjon
- fagutvikling og forskning
- koordinering og administrasjon

Hvilke av disse funksjonsområdene og deres underpunkter den enkelte stomisykepleier ivaretar, vil kunne variere alt etter hvor den enkelte arbeider.

Klinisk funksjon

Stomisykepleier skal selvstendig eller i samarbeid med annet helsepersonell ta ansvar for følgende områder:

- støtte og veilede i forhold til fysiske, psykiske, sosiale, seksuell og kulturelle områder
- pre. og/eller postoperativ informasjon og rådgivning til pasienter og eventuelle pårørende/hjelpere
- preoperativ stomimarkering og postoperativ evaluering av stomiplassering
- opplæring i grunnleggende stomipleie og evaluering av rutiner for stomistell
- tilpassing og evaluering av stomiutstyr
- kunnskap om tilgjengelige hjelpemidler og refusjonsordninger
- rådgivning og behandling og evaluering ved stomi-, hud og sårkomplikasjoner
- bandasjering av fistler og ivaretagning av den perifistulære hud
- stell og fiksering av perkutane ernæringssonder og dren
- konservativ behandling og rådgivning til pasienter med bekkenbunndysfunksjoner som obstipasjon, diaré og inkontinens
- informasjon om og opplæring i irrigasjon, både i stomi og rektalt
- formidling av henvisning til spesialisthjelp utenfor behandlende driftsenhet
- sikring av oppfølging i hjemmemiljø etter utskrivning/overflytting fra sykehus
- poliklinisk oppfølging av pasienten
- informasjon og tilbud om kontakt med pasientforeninger

Informasjon, undervisning, veiledning og rådgivning

Stomisykepleier skal kunne vurdere behov for og ta ansvar for formidling av kunnskaper og rådgivning til følgende grupper:

- pasient og pårørende
- helsepersonell innen sykehus
- helsepersonell på samarbeidende sykehus/institusjoner
- kommunehelsetjenesten
- personale i barnehager og skoler
- medlemmer av pasientforeninger
- studenter og elever innen helsefaglige retninger
- ansatte i private foretak som bandasjist og apotek

Fagutvikling og forskning

- Stomisykepleier sin utøvelse av sykepleie skal være basert på kritisk vurdert forskning, erfaringskunnskap og pasientens kunnskap og behov
- Kunne planlegge og gjennomføre et avgrenset fagutviklings og kvalitetssikrings prosjekt, samt delta i tverrfaglig forskningsarbeid som er i tråd med gjeldende forskningsetiske normer.
- ta ansvar innen utdanning og hospitering for stomisykepleiere

Koordinering og administrasjon

- Bidra til innsikt og kompetanse i tverrfaglig samarbeid slik at pasientens sykepleietilbud blir sammenhengende på tvers av tjenestesteder og nivåer
- skal initiere og koordinere samarbeid med annet helsepersonell og andre faggrupper

- har ansvar for å ta vare på eksisterende ressurser og bruke dem på en hensiktsmessig måte
- ha kunnskap om eksisterende kodeverks som kan benyttes ved poliklinisk virksomhet
- er ansvarlig for å registrere og dokumentere pasientkontakt
- er ansvarlig for å utarbeide spesifisert årsrapport og handlingsplan for egen virksomhet
- skal bidra til et positivt miljø med de forskjellige samarbeidspartnere slik at hennes/hans spisskompetanse blir anvendt til pasientens beste
- bør ta initiativ til markedsføring av stomisykepleiers kompetanse

Forutsetningen for å dekke disse mangeartede funksjoner er god tilretteleggelse av arbeidsforholdene. Tid, faglige og økonomiske ressurser og fysiske omgivelser er avgjørende faktorer. Mulighet for avløsning og samarbeid med annen stomisykepleier gjør funksjonen og tilbudet mindre sårbart og gir stomisykepleier bedre mulighet for oppdatering og fagutvikling.

NSFs Faggruppe av Sykepleiere i Stomiomsorg - v/Stomisykepleiergruppen
Først publisert: våren 1998
Sist revidert (revideres hvert 4.år): våren 2012